Ч. 255 Неділя 14 (26) падолиста 1899. Рік IX

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улица Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої".

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостах на провінциї:
на цілий рік зр. 2·40
на пів року „ 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.
З почтовою пересилкою:
на цілий рік зр. 5·40
на пів року „ 2·70
на чверть року „ 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр.

Вісти політичні.

(З Ради державної. — З угорского парляменту. — Англійско-трансвальска війна).

На порядку дневнім вчерашного засіданя послів стояла справа угодових предложень. Перший забрав голос для докінченя розпочатої оногди вечером бесіди, пос. Кафтан, повторив то, що вже на попереднім засіданю сказав, а відтак остро критикував поведене австрийскої депутациї квотової. Для Австриї — говорив — ліпше би було, коли би австрийска депутация була лишила ся на своім первістнім становищи. Задля зміни того становища Угорщина стала горою. Підвисшене квоти мало бути винагородою для Австриї за ріжні користи признані Угорщині в инших предложенях. Тимчасом так не стало ся. Таке предложене як есть, не повинно найти підпори в палаті послів. Квота — на гадку п. Кафтана — повинна бути вимірена після числа населеня, а не після податків, отже повинна бути для Угорщини значно висша від того як єї назначено. — П. Кафтан доказував, що відношене квоти повинно би бути як 58 : 42. Критикував постанови, що написи на нових банкнотах мають бути лиш німецкі і мадярскі, впрочім підносив конечність спільности з Угорщиною для удержаня становища Монархії як великої держави. Однако то становище в наслідок подій в послідних літах дуже потерпіло, бо инші, сусідні держави розвинули в тім часі сильну політику кольоніяльну, а Австрия в тім напрямі нічого не зробила. Австрия має інтерес, аби розвинути свою торговлю на Балкані, але уряд заграничних справ для Милана в Білгороді заколотив добрі відносини Австриї з Росиєю, що з огляду на всхідну торговлю дуже некористне для нашої держави. З черги пос. Кафтан перейшов до змісту цісарских розпоряджень, дотикаючих угоди з Угорщиною і обговорював подрібно кожде розпоряджене з окрема. По двогодинній бесіді п. Кафтана забрав голос також Молодочех п Дворжак і почав говорити спершу по чески, а аж відтак говорив по німецки. Пригадав, що перед двома літами займала лівиця инше становище що-до угодових предложень а відтак критикував угоду, в котрій на его погляд, Австрия потерпіла економічну поражку в порівнаню з Угорщиною. Підносив конечність реформи закона ветеринарийного і доказував, що Босна в борбі з заразою на худобу випередила Австрию і Угорщину. Австрия терпить шкоду з тої причини, що до неї заносить пошесть угорска худоба. Задля того і Німеччина замкнула границю для худоби австрийскої. Вкінци заявив, що его сторонництво не ухвалить угоди теперішному правительству. — З черги говорив антисеміт пос. Якс. Він представив ся як старий Австриєць, що все боронив прав Німців в Австриї, доказував, що внаслідок нещастної війни Австрия в 1867 році розпала ся на дві части, при чім Угорщина побідила. Наводив слова одного угорского політика, котрий мав сказати, що Угорщина як осередок есть сильнійшою частию держави, а Долитавщині признав лиш значене граничних провінций. Супротив того австрийскі народи повинні занехати всіх спорів і всі свої сили сполучити для борби з Угорщиною. Сторонництво бесідника жадає, аби всі народи, отже й Чехи і Німці жили в згоді а не були невільниками Угорщини. Угорщина — після гадки бесідника — ніколи честно супротив Австриї не виповняла своїх обовязків. Дальше обговорював поодинокі угодові предложеня, а займав ся переважно реґуляциєю валюти, котра на его погляд накладає на продуцентів значні тягари, а виходить на користь виключно великому капіталови. Реґуляция валюти то просто фальшоване монет а наслідком єї буде підвисшене процентової стопи. Держава буде о 100 міліонів більше платити титулом проценту за свої довги як доси. В справі банкової було би щастєм для Австриї, коли би Угорщина заложила собі окремий банк. Внаслідок заключеної угоди Австрия буде платити не 65 але 85 процент. Вкінци заявив, що буде всіми средствами поборювати угоду. — На тім перервано дискусию. По відповіди управителя міністерства просьвіти на кілька інтерпеляций замкнено засіданє. Слідуюче відбуде ся в понеділок.

На оногдашнім засіданю угорского сойму президент міністрів Сель відчитав цісарске письмо, скликуюче делеґациї на день 30 с. м. до Відня. Вибір угорскої делеґациї назначено на понеділок. Президент здав справу з угоди заключеної з австрийскою квотовою депутациєю. На крайній лівици: „Се зрада вітчини!" П. Кошут вніс, аби справоздане квотової депутациї передати секциям, а не фінансовій комі-

5)

В серци горбатого.

(З польского — Естеї.)

(Дальше).

Одного дня прийшла Марися на почту купити білет — пан Валерий власною рукою мусів на нім положити число і підпис, і серце в нім тоді перестало бити а рука так дрожала, що аж хороше письмо урядника стало нечетким.

Марися спитала:

— Богато осіб записало ся?

— Ще ніхто — відповів, і голос завмер єму в горлі.

— То буду мати добре місце?

— Перше — сказав, але не сьмів очий піднести, бо бояв ся, що з них покажуть ся сльози.

— Яка то далека дорога — говорила Марися. — А до того ночию. Колиж я буду в Варшаві? Аж страх погадати.

— Так вам спішно? — простогнав горбатий.

— За сестрою мені тужно. Але й звідси жаль виїздити.

Нараз заблисла якась гадка пану Валерию. — Ціле лице покрило ся румянцем — повіки заклипали, серце ударило як молотом, але не завагував ся, лиш під впливом першої гадки сказав сьміло:

— За кілька тижднів мушу бути в Варшаві, коли дістану відпустку. — Чи позволите, аби вас відвидіти?

Марисі аж очи засьміяли ся, так полюбила горбатого.

— Ах, як тішу ся! Пізнаєте Івасю. Прошу, будьте у нас конче. Я дуже гнівалась би, як би ви о мні забули. — І подала єму свою адресу.

Тепер рука пана Валерия вже певно ставляла букви — якась відвага вступила до его перед хвилею напів завмерлої души, і коли прийшло стиснути ручку Марисі на працанє, то сьміло вже поглянув на неї, бо сльози відступили від него, коли писав адресу.

Минуло кілька місяців.

В місті дивували ся, що пан Валерий так часто мав тепер якісь важні справи в Варшаві. Пан начальник почав навіть нетерпеливити ся, коли горбатий прийшов до него третий раз оповідати ся, що важні діла покликують его до великого міста. Але це дав єму відпустку, дав, бо знав, що такої урядничої перли, совістної, трудящої, точної, не найшов би в цілім краю.

Однако коли пан Валерий третий раз рушив в дорогу, заводив коло своєї хати якісь надзвичайні зміни. Велів єї білити зверха і в середині, направляти дах, обкопати землю довкола в огородци, бо вже була весна. Найнив навіть женщину до послуги — а при помочи нової приятельки, пекарки, найшла ся така, хоч довго треба їй було доказувати, що у горбатого не стаиесь їй нічого злого.

Отже жінка копала, садила навіть ріжні горохи і ярини. Пан Валерий тимчасом увихав ся в свобідних від уряду годинах з незвичайним, майже горячковим поспіхом. Мав якісь наради з столярем, велів ставляти нові печі в двох комнатах. Привезено до дому шафи і столи, вікна вимиті сьвітили, а всьо уставляв сам горбатий і присував до стін у взірцевім порядку. Серед того занятя его горб здавалось повеселійшав, немов усьміхав ся разом з паном до людий, і старав ся всім приподобати — як би їх перепрашав за свої давнійші провини.

Що дивнійше, то що люди здавалось простили єму і забували давнійших кривд. Вже собі приєднав пекарку, важну особу разом з дочкою — тепер і ціла родина столяря була до него прихильнійша, бо ні дуже торгував ся о шафи, крісла і комоди, ні не вередував і вигадував — противно, з усього був вдоволений. Очевидно, що в миг розійшла ся поголоска немов то горбатий задумує женити ся. Спершу брали за то жарт, але коли замітили нечувані зміни заведені при домі, дома і в огородці пана Валерия, то мимохіть мусіли дати віру тій дивній вісти.

Впрочім, обзнакомлена з его приватними обставинами пані пекарка, потверджувала ту вість, і з огляду на судженого, так дуже боронила горбатого, що навіть не дозваляла в своїй присутности дивувати ся тим, що не розуміли, яким чудом може найти ся така, котра вибрала собі на мужа горбатого. Коли хто говорячи о тім подружю висказав ся насьміщливо перед панею пекаревою, то єї лице обливало ся румянцем гніву і обуреня.

сиї. Сель виступає против внесеня серед криків крайної лївиці: Abzug! Сель зазначив, що підвисшене квоти зі сторони Угорщини є цїлком нормальне з винятком цифри $^1/_2$%, на котру однак Угорщина згодила ся в інтересї мира. На жадане Селя ухвалено передати справу комісиї фінансовій.

В полудневій Африцї висїло вже 27.000 англійского війска. Плян кампанії держить ся в як найбільшій тайнї. Булер буде здасть ся ждати, аж на місци стане цїла англійска армія, бо в противнім случаю Бури могли би — беручи відділ по відділї, — знищити цїлу армію. Поки що, одна колюмна мала вирушити в сторону Кемберлї, аби місто увільнити від облоги Оранців. Ся колюмна станула вже над рікою Оранією недалеко стациї Бельмонт де розтаборили ся два сильні відділи Бурів. Друга колюмна пішла в сторону Есткурт на полудне від Ледисмес, де має злучити ся з двома англійскими корпусами по 2000 людий в Ескурт і дальше на всхід над рікою Моа. Оба ті корпуси Жубер вже відтяв від сьвіта так, що ледви чи Англійцям поведе ся перевести намірену концентрацию. — Як доносять приватно берлиньским часописям з Льондона, вісти англійскі про побіду ґен. Метуена під Бельмонт над Бурами неправдива. Противно Бури мали побити Анґлїйців і відкинути їх над ріку Оранію. Дальше доносять, що Жубер станув вже під Пітермаріцбурґ.

З руских товариств.

Виділ товариства імени Івана Котляревского для будови руского народного театру у Львові — займав ся на послїдних чотирох засїданях такими справами:

1) Обговорено зміну трох §§ нового статута, не затверджених міністерством (що до директорів секций і відпоручників філїй), щоби предложити нову їх стилїзацию надав. зборам до одобреня (збори ті вже відбули ся).

2) Рішено урядити по можности ще перед сьвятами другі вечерницї на дохід будови театру і запросити до участи „Кружок драматичний і музичний“.

3) Закуплено 50 пушок в цїли збираня жертв на будову театру, щоби їх умістити в відповідних льокалях у Львові і на провінциї.

4) Позаяк міністерство дало дозвіл товариству (на три роки) збирати складки на будову театру, рішено видрукувати осібну відозву до земляків і відповідній бльоки, та розіслати по цїлім краю, в цїли придбаня жертв на згадану цїль. — Такий дозвіл одержало товариство також від краєвого правительства Буковини.

5) Принято до відомости, що всї рускo-народні товариства, до котрих видїл звертав ся, підперли і підписали вже петицию товариства до ради міста Львова о відступлене площі під будову театру.

6) Рішено поручити виготовлене грамот членьских лїтографови п. Андрейчинови.

7) Принято до відомости, що змінений статут вислано при кінци жовтня міністерству до затвердженя.

8) Принято кількадесять нових членів, так що товариство числить їх доси 279.

Новинки.

Львів дня 25-го падолиста 1899.

— **Іменованя.** Секретар прокураториї скарбу у Львові др. Альфред Яновский іменований радником скарбовим, провізоричний секретар др. Стан. Гофмокль дїйстним секретарем прокураториї скарбу і провізоричні ад'юнкти др. Ернест Ментцль і др. Євг. Бартль дїйстними ад'юнктами прокураториї скарбу.

— **Запросини.** Члени читальнї товариства „Просьвіта“ в львівскім округзї відчувають вже потребу основаня філїї товариства „Просьвіта“ на львівский округ. Позаяк і ц. к. Намістництво у Львові не має нічого против основаня філїї товариства „Просьвіта“ у Львові, то основателї приступають до єї отвореня дня 8 н. ст. грудня с. р., т. є. в пятницю по сьвятї Введеня Пресьв. Богородиці. Отсим письмом запрошуємо кождого члена „Просьвіти“ і кожду читальню „Просьвіти“ в львівскім округзї на перші філїяльні збори з ряду вже девятнайцятої філїї „Просьвіти“, а то на 11-ту годину висше згаданого дня перед полуднем, до комнат товариства „Зоря“, при улици Краківскій ч. дому 17. Перед сими зборами о годинї 10-ій відбуде ся Богослужене в церкві Успеня Пресьвятої Діви. Порядок дневний зборів: 1. Отворене зборів відповідною промовою; 2. Поясненє статуту для філїї і 3. Вибір видїлу філїяльного; 4) Внесеня членів. За основателїв філїї тов. „Просьвіта“ у Львові дня 15 падолиста 1899. — *Гр. Врецьона. А. Скородиньский.*

— **Загальні збори тов. „Академична Громада“** відбули ся дня 12-го падолиста с. р. в сали університетскій. До нового виділу вибрані: Євген Косевич студ. прав головою; Волод. Старосольский ст. прав заст. голови; Т. Бурачиньский студ. мед. бібліотекарем; Мих. Галущиньский ст. філь. контрольором; Мих. Крушельницкий ст. філь. касиєром фонду оборотового; Ів. Брик ст. філь. касиєром фонду зап.; Богдан Гузар. ст. прав писарем; членами виділу: Волод. Темницкий студ. філь.; С. Ґорук ст. філь.; Андр. Гошовский ст. прав; Волод. Гуркевич ст. прав; Стеф. Ганущак ст. філь.; заступ. виділових: Осип Чайковский ст. філь.; Василь Пачовский ст. мед.; Іван Кобилецкий ст. пр.; Кость Галан ст. пр.

— **„Руска Бесїда“ в Тернополи** повідомляє своїх членів що звичайні загальні збори товариства відбудуть ся дня 8 лат. грудня с. р. о год. 2-ій пополудни в комнатах товариства при ул. 3-го Мая з слїдуючим порядком дневним: 1) Відчитане протоколу послїдних загальних зборів; 2) Справоздане уступаючого виділу; 3) Вибір нового виділу і 4) Внески членів.

— **Читальня „Просьвіти“ в Краківци** дасть на днях 25 і 26 падолиста в домі Ресурси урядничої в користь б у д о в и н о в о ї ц е р к в и

— Або що? Чи він гірший від нас? Або єму не вільно женити ся? Або він не Боже сотворінє?

Очевидно що такими доказами замикала всїм уста.

Одно лиш полишить ся тайною, а то: яким способом пан Валерий здобув ся на тілько відваги, аби виявити свої чувства.... Що горів тими чувствами до Мэрисї, того кождий догадає ся. Єго відвагу можна пояснити лише якоюсь тайною силою, котра пре найменше спосібних, найтруслившії серця навіть до геройских дїл в якімсь виимковім случаю. Однако то психольоґічна загадка, а не варта глубоко запускати ся в розбір причин, котрі спонукали серце пана Валерия до такого сьмілого подвигу.

Коли пан Валерий перший раз опинив ся в Варшаві, не сьмів вірити у власну шаленість, і питав сам себе, чого там заїхав.

Коли ішов улицею, пертий тою власною незнаною силою в напрямі дому пана Петра, опікуна Марисї, серце єго так било ся, що пушочні кулї не з більшою хиба силою бють в мури обляженої кріпости, і дивно лише, що не розсадило єму грудий.

Але коли вкінци очутив ся з тої непритомности, в яку попав на гадку, що побачить любку, коли сидїв коло неї і вдивлював ся в єї очи та вслухував ся в єї голос, то перестав розуміти чому так дрожав, чому бояв ся побачити Марисю.

В часї першого побуту в Варшаві сидїв там цїлий тиждень і що день все та сама сила перла єго вечером в сторону мешканя Марисї. Часом навіть, особливо послїдними днями відважив ся виходити на стрічу Марисї, вертаючої з маґазину, очевидно за єї дозволом. Коли перший раз ішли варшавскими улицями побіч себе, єго радість не була без гіркої примішки, бо перехожі оглядали ся за тою дивною парою, за хорошою дївчиною і єї горбатим товаришем; кілька разів навіть малий уличник показував на него пальцями свому приятелеви і оба сьміяли ся.

Той сьміх немов пекольний скреґіт огірчував до глубини душі горбатого, але лиш на хвилю, бо коли по короткім часї підносив несьміло очи на Марисю, аби вичитати з єї лиця, яке враженє зробив той глум на неї, видів, що нема в єї очах нї тїни холоду нї засоромленя; отже або не чула єго, або як чула то він єї цїлком не дїймив.

То іменно наповнювало єго найбільшою радостию, що она нїколи не звертала уваги на єго калїцтво, здавало ся що не бачить єго горбу. Заспокоєний тим радував ся цїлим серцем, що іде побіч неї — єму здавало ся, що опікує ся нею.

І з темною Івасею заключив також договор приязни. Єї найменше бояв ся, наближав ся до неї з найбільшим довірієм. Передусїм лучила їх спільність недолї, отже чув, що она не возьме єму за зле єго калїцтва, а до того в єї присутности єму цїлком не вадив єго горб, бо она єго не бачила і він не потребував єго встидати ся.

Коли єму прийшло ся виїздити з Варшави, бо кінчила ся відпустка, страшне в нїм знов серце стиснуло ся, але так як колись в роднинім містї на почтї, так і тепер в хвили послїдного прощаня, відважив ся на нове питане, чи вільно єму буде відвідати приятелів, коли небавом до Варшави приїде, бо ще своїх справ не покінчив. Які то мали бути справи, того не сказав нїкому.

По єго відїздї одно нещасте за другим навіщувало родину пана Петра. Насамперед панї Петрова занедужала — прийшло запалене легких, відтак якось поліпшало і починала вставати, але муж після свого звичаю прийшов в суботу вечером заганяючись до хати і почав виспівувати якісь безбожні пісни, що майстрову страшенно обурило. Отже вхопила за звичайне оружиє — вареху і почала нею обкладати плечі майстра. Той уступав заслаяючись крісолом, уступав до дверий — жінка за ним, він до сїний — она за ним, він вже вистряг на подвіріо, де купи снїгу змішаного з болотом замкнули єму дальшу дорогу. Панї майстрова була лиш в домашнім одязї; на ногах мала повстяні пантофлї і легкий кафтаник. В завзятій погони за утікачем залїзла в снїг по колїна і замочила ноги і спідницю. Пан Петро так заліз в заміть, що не міг ся звідтам видобути. Вкінци по безуспішнім вимахуваню варехою на право і на лїво, згубивши один пантофель в снїгу, вернула панї Петрова до комнати, але вже було за пізно. Наслїдки сварнї були страшні; прийшло запалене другий раз і розлучило єї на віки з непоправним мужем. За кілька днїв перестала жити.

Треба віддати справедливість майстрови, що єго розпука не мала границь, бо не лиш любив жінку, але й боявся єї, а звістна річ, що суть люди, котрі тим більше люблять, чим більше боять ся. Отже пан майстер не умів здержати свого страшного болю і обі єго своячки Мария і Івася аж бояли ся того страшенного рику, якого не уміли втихомирити.

Однако по кількох тижднях той жаль трохи улагоднив ся — а тодї почав переміняти ся в непоборимую охоту гляданя потїхи в чарці.

Отже кождого вечера вертав пан Петро в чим раз веселїйшім настрою, аж сироти почали радити між собою, як спинити ту веселість, так як недавно лагодили жаль, але нї одна не впала на гадку, аби імити ся оружия небіжки тїтки, тої варехи, котра заєдно впадала Марисї в очи немов оружиє піддаване духом померщої.

І щодень робило ся сумнїйше сиротам на сьвітї, в міру того як пану Петрови ставало веселїйше. Навідувалась часом до них ся або та сусідка з радами, або жалуючи їх, а ради головно лежали в тім, що їм молодим не личить довше мешкати під дахом опікуна, далекого свояка, ще не старого а пяниці. Коли дївчата питали, де подїти ся, но уміли їм на то сусїди порадити, однако всї були тої гадки, що то „не личить, бо майстер не старий і люди будуть говорити“.

Отже в такій хвили непокою сиріт о будучність і турботи появив ся знов пан Валерий в Варшаві. Мария привитала єго як брата, як вірного друга — сим разом дїйстно забула о єго горбі.

І калїка був би мав найсолодший спомин з тих відвидин, коби не страшний біль, якого

Кракiвцi два аматорскi представленя з слїдуючою програмою: I. Народнї пiснi Лисенка: а) „Дївча в сїнех стояло“; б) „Реве та стогне“; в) „На берiжку“ вiдспiває хор читальнї пiд управою п. Купчиньского. II. „Наталка Полтавка“ народна оперетка в 3 дїях Iвана Котляревского, музика Лисенка.

— Величезний огонь вибух вчера в румуньскiм мiстї Галачи. Згорiло 600 вагонiв дерева. Шкода виносить $1^1/_2$ мiльона франкiв. Дерево було власностию по части Попера по части семигородских купцiв. Пожар з причини вiтру не можна було угасити i вiн доси тревае.

— Зі Стрия доносять: В селї Жулинї, в повiтї стрийскiм, убив рiдний син вiтця. Помагати ему в тiм мала мати, а жiнка убитого. Страшно искалїченого трупа найшла в лїсї стрийска жандармерия, котра й арештувала убийника i вiддала его в руки суду. Причиною убийства були спори задля грунту.

— Ошуканьство. М. Семенюк, господар з Стебятина, привiз дня 5 жовтня свого сина, рекрута до Львова i тут задля слабовитости сина хотїв старати ся о его увiльнене вiд войсковоï служби. На своє нещастє стрiтив на цитадели якогось Янкля Мiзеса, перед котрим висповiдав ся з своєï журби. Мiзес представив ся ему як добре обзнакомлений з такими справами i впливовий чоловiк i обiцяв в короткiм часї виробити Семенюкови увiльнене сина, жадаючи лиш 30 зр. за труд. Вiдтак вилудив вiд Семенюка ще два рази грошi i назначив ему речинець на 23 с. м. Однако коли Семенюк приïхав того дня вже по сина, пересьвiдчив ся, що упав жертвою своєï легковiрности. Мiзес десь пропав.

— Дирекция „Краєвого Союза кредитового“ стоваришеня зареєстрованого з обмеженою порукою у Львовi, запрошує отсим до приступленя в члени стоваришеня. Членами „Краєвого Союза кредитового можуть бути особи фiзичнi, як також товариства, громади i братства церковнi. *Один удiл членьский 25 зр.* Кождий член може мати бiльше удiлiв. При складаню першого удiлу належить зложити *вписове на резервовий фонд в квотї 1 зр.* — „Краєвий Союз кредитовий“ *приймає вкладки ощадности* в довiльнiй високости i опроцентовує ïх $4^1/_2\%$ та удїляє кредиту руским товариствам кредитовим на $5^1/_2\%$. Иншi особи можуть користати з кредиту в „Краєвiм Союзї кредитовiм“ на 7%. Льокаль „Краєвого Союза кредитового“ у Львовi: Ринок ч. 10 I. поверх (дiм „Просьвiти“). Години урядовi: вiд 11 перед полуднем до 1 по полудни кождого дня окрiм недiль i руских сьвят. *Дирекция.*

— Ученики про учителїв. Педаґоґiчний дневник „Journal of education“, що виходить в Льондонї, подає дуже iнтересні висліди анкети, переведеної товариством дослідників дитинячої психольоґії з Чікаґа серед 800 учеників у вiцї 8—14 рокiв житя. Тема була слїдуюча: „Не виказуючи назвищ виясніть, чому любите одних професорiв попад других“. Вiдповiди подiлено на чотири части: 1) Поведенє учителя зглядом ученикiв. Тут були iнтереснi замiтки: „Рiвно добрий в школї, як i поза школою“. „Добрий, справедливий, приємний, веселий, терпеливий, має здоровий розум, знає давати лад; є рiшучий, не позваляє брикати“. „Любить своïх ученикiв; не робить так, як би учити було для него приємною задачою, а ученик дурним чопом“. „Поводить ся iз всiми однако“. 2) Поведенє в часї лекциï: „Пояснює лекцию так, аби можна ïï зрозумiти. „Домагає ся, аби ученик умiв кожду часть лекциï“. „Не сварить на ученика при всiх, лише говорить з ним спокiйно по лекциï“. 3) Настрiй i характер: „Не робить прикрих уваг“. „Панує все над собою“. „Не сердить ся, коли ученик не знає добре лекциï“. Коли ученик бентежить ся, додає ему вiдваги“. „Говорить все: прошу“. „Не кидає ся на ученика за кожду похибку“. 4) Спосiб триманя ладу в клясї: „Рiшучий“. „Не приговорює i не кепкує, коли ученик помилить ся“. „Не люблю злобних учителїв“. „Люблю лише того учителя, що вимагає богато“. „Люблю лише рiшучого учителя, бо пiд ним ученик мусить умiти лекцию, або засоромить ся“. „Умiє довести до того, що коли питають одного ученика, иншi не сьмiють перебивати ему“.

Штука, наука і література.

— Поеми Михайла Макаровского. Видав др. Кирило Студиньский. Львiв 1899. Накладом А. Хойнацкого. Формат вел. 8° стр. 87. З друкарнї В. Шийковского. Цiна 1 корона. Книжка мiстить в собi передмову дра К. Студиньского (стр. 1—10), поему „Наталя“ (стр. 13—37), поему „Гарасько“ (стр. 41—80), дальше „Словарець“ (стр. 81—4), похибки друкарскi i перемiни в текстї, а вкiнци змiст. Видавець задумував додати до книжки ще дрiбнi поезиï Макаровского, печатанi в „Мовi з України“, за рiк 1864, та не мiг ïх найти по київских бiблiотеках, а з Петербурга донiс ему проф. Соболевский, що в тамошних бiльших бiблiотеках примiрника „Мови з України“ нема. Похибки друкарскi неважнi; значну часть ïх можна було не вiдзначити. Коли вiдмiчено всї, навiть дрiбнi похибки, то лише для як найбiльшоï точности. Книжку набувати можна в Ставропигiйскiй книгарнї, ул. Руска ч. 3.

— Відозва. Велике нещастє постигло наше бiдне село Олексичi (коло Стрия) дня 30 м. м. Огонь знищив цiлковито 10 господарств зi збiжем, сiном i всiми запасами до житя i наробив шкоди на 14.000 зр. При зближаючiй ся зимi блукає 50 осiб без хлїба i даху. Пiдписаний просить милосерних i жертволюбивих о помiч для тих нещасливих погорiльцiв. З десять погорiльцiв ледво двох було обезпечених в „Днїстрi“ на 600 зр., котру то суму ретельно i як найскорше виплатило се товариство, — а решта з родинами чекає Божого милосердия i помочи ближних. Тож прошу тих, котрi вiдчувають нещастє i гiрку недолю бiдних хлїборобiв, щоби ласкаво присилали хоч би й найменший даток на руки пiдписаного, за що Бог Iх сторицею надгородить. — За комiтет *Петро Яцишин*, парох в Олексичах, п. Gelsendorf.

ТЕЛЕҐРАМИ.

Вiдень 25 падолиста. На вчерашнiм засiданю виконуючого комiтету правицї старали ся посли наклонити Чехiв до понеханя обструкциï. Чехи зажадали уступленя мiн. Кiндiнґера. — Fremdenblatt доносить, що мiнiстер Кербер конферував вчера в Палатї послiв з др. Енґлем i Крамаржем.

Париж 25 падолиста. В часї вчерашних нарад в Палатї послiв над буджетом справ заграничних заявив мiн. Дельвасе що Франция, завдяки своïй яснiй i щирiй полiтицї має поважане у всiх держав.

Брукселя 25 падолиста. Палата послiв приймила 70 голосами против 64 новий виборчий закон.

зазнав на вид Марисиних сльоз, бо Мариса заплакала перед ним, оповiдаючи о смерти тiтки i еï сумних наслiдках.

Бачити Марисю в сльозах а не могти ïï потiшити, було для горбатого незвичайно прикро. Хотiв щось говорити, хотiв ïй додати вiдваги — годi. Що уста отворить, слова завмирають ему в горлї i таке зворушене проймає его, що кождоï хвилї жде, аж i ему сльози пустять ся з очий, хоч так дуже ïх вдержує.

Однако не заплакав, також нiчого не сказав, але коли Мариса тихо хлипаючи, сховала цiле лице в хустину, коли темна сумно задумала ся, пан Валерий забуваючи о всiм не мiг оперти ся непоборимiй покусї i нахилившись взяв Марисю за руку i поцiлував еï раз але горячо.

Мариса вiдоймила хустку вiд очий i поглянула здивована на горбатого.

Мусiла в его покiрнiм а такiм горячiм поглядї вичитати якiсь дивнi рiчи, бо почервонiла як вишня i нараз стратила свободу, яку доси вiдчувала в товариствi пана Валерия.

Вiн налякав ся i так дуже змiшав ся, що вже навiть не шукав слiв, аби еï перепрашати. Здавалось ему, що вiн пропащий в еï очах, що она его зненавидить, що ïй обридне на все, отже зараз по тiм встав i вийшов, не дуже певний, чи попращав ся i як.

Аж по его виходї почала Мариса роздумувати над его незвичайним поступком i поволи, поволи почала ïй представляти ся правда. Аж ïй зимно i горячо стало. Чи справдї той горбатий чув би для неï бiльше як приязнь?

Она не умiла розбирати нi его, нi своєï власноï душi. Чула лиш, що щось змiнило ся, що калїка, горбатий, нещасливий чоловiк перестає бути лиш калїкою, горбатим, але рiвночасно розумiла також, хоч неясно, що коли обставала за горбатим i его людскими правами супротив вних, то в тiй хвили тяжко ïй було погодити ся з гадкою, аби вiн дiйстно мав тi права.

Почала его боятись ся. Була би волїла не побачити его бiльше. I як раз в тiй хвили обурення против калїки i его мнимих чувств почула питаючий голос Iвасї:

— Чому той пан так скоро нинї пiшов?

— Не знаю — вiдповiла коротко.

— Шкода, що пiшов. Ти могла его задержати на чай. — Зимно — самовар незадовго закипить, вуйко певне не так скоро верне. Так якось сумно, з ним було би веселiйше.

Мариса легко догадала ся, що з „ним“ то не з вуйком, але з горбатим i за зле взяла сестрi, що она так займає ся паном Валерием.

— Чому має бути сумно? — вiдповiла. — Не потребуємо чужих — що нам з них. Лїпше що пiшов.

— Ти нинї так, завтра так. Недавно, хвалила его, що добрий чоловiк, що тобi его жаль, що любиш его, а тепер якiсь примхи. От, не знати що.

— Може бути добрий, а таки чужий.

— То що, що чужий. Нинї чужий — завтра свiй.

— Отже не „свiй“. Чого має бути свiй.

— Чого гнiваєш ся? Атже в тiм нiчого злого. А як би ти погадала о тiм, аби не всї були чужi. Таж ти могла би i мужа найти.

— Не плети, Iвасю — вiдповiла обидженим голосом Мариса.

— Тут вiкувати не можемо. Де дiти ся? По чужих валяти ся? Тобi як тобi, але менї то вже хиба прийдесь цiлком знидiти в крайнiй нуждi.

Мариса мала дуже добре серце, то й жаль зробилось iй темноï i не перший раз вiдозвав ся непокiй в еï серци о будучнiсть не так свою, як сестрину. Тому вiдповiла лагiднiйше:

— Не бiй ся — вже я зможу на нас двi заробити.

— Ой, не зможеш, небого. Що то i мешкане наймити i опалити i осьвiтити i з'ïсти i одiти ся, а то всьо з одних пальцiв. Тут вiльна була хата — а тепер що буде?

— Вже нас Бог не опустить.

(Дальше буде).

За редакцию вiдповiдає: Адам Креховецкий.

І Н С Е Р А Т И.

Львівска філїя

ГАЛИЦКОГО БАНКУ ДЛЯ ТОРГОВЛЇ І ПРОМИСЛУ

улиця Ягайлоньска ч. 3

(давний льокаль Банку кредитового)

повідомляє П. Т. властителів вкладкових книжочок і касових асиґнат Гал. Банку кредитового, що **прийнила їх до виплати, з задержанем застереженого виповідженя.**

В заміну за книжочки вкладкові Гал. Банку кредитового будуть видавати ся на жадане, **без пізної перерви в опроцентоване**

$4\frac{1}{2}$% книжочки вкладкові Львівскої Філїї Гал. Банку для торговлї і промислу.

Опроцентоване вкладок розпочинає ся в найблизшім дни буднім по зложеню — а кінчить ся з будним днем попереджаючим їх зворот.

В круг діланя **Львівскої Філїї Банку Гал. для торговлї і промислу** входять всякі банкирскі чинности, отже: виміна паперів, валют і купонів, есконт векслів, принимане на рахунок чековий гроший до опроцентованя, уділюване позичок на рахунок біжучий за відповідним забезпеченем, вкінци принимане фондів на згадані книжочки щадничі.

Відділ заставничий

Львівскої Філїї Банку Гал. для торговлї і промислу

уділяє позички на всякі дорогоцінности, як: дорогі камені, перли, золото і срібло (партер в подвірі).

З друкарні З. Ломиньского під зарядом В. І. Вебера. — (Телефона число 569).